

LEXISTORIA

COD

Codul de procedură civilă

nr. 134/2010

CARTEA A II-A · TITLUL II · CAPITOLUL III

Secțiunea 1 — Recursul

20 articole

Dreptul la drept.

Portalul Legislativ · [legislatie.just.ro](#)

Generat 11 iulie 2026 · Lexistoria

Articolul 483 — *Obiectul și scopul recursului. Instanța competentă*

(1) Hotărârile date în apel, cele date, potrivit legii, fără drept de apel, precum și alte hotărâri în cazurile expres prevăzute de lege sunt supuse recursului.

(2) Nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)-i), în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 500.000 lei inclusiv. De asemenea, nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.

(3) Recursul urmărește să supună Înaltei Curți de Casație și Justiție examinarea, în condițiile legii, a conformității hotărârii atacate cu regulile de drept aplicabile.

(4) În cazurile anume prevăzute de lege, recursul se soluționează de către instanța ierarhic superioară celei care a pronunțat hotărârea atacată. Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 484 — *Suspendarea executării*

(1) Recursul suspendă de drept executarea hotărârii în cauzele privitoare la strămutarea de hotare, desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări având o așezare fixă, precum și în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) La cererea recurentului formulată în condițiile art. 83 alin. (2) și (3), instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea hotărârii atacate cu recurs în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1). Cererea se depune direct la instanța de recurs, alăturându-se o copie certificată de pe cererea de recurs și dovada depunerii cauțiunii prevăzute la art. 718. În cazul în care cererea se face înainte de a ajunge

dosarul la instanța de recurs, se va alătura și o copie legalizată de pe dispozitivul hotărârii atacate cu recurs.

(3) Cererea se judecă în camera de consiliu, cu citarea părților printr-un agent procedural al instanței sau prin alt salariat al acesteia ori prin modalitățile prevăzute la art. 154 alin. (4) și (5), după cum urmează:

1. de un complet anume constituit, format din 3 judecători, în condițiile legii, în cazul în care cererea s-a depus înainte de ajungerea dosarului la instanța de recurs;
2. de completul de filtru, după ce acesta a fost desemnat, în cazurile prevăzute la art. 493;
3. de completul care judecă recursul pe fond, în cazul în care s-a fixat termen în ședință publică.

(4) Termenul de judecată, pentru care se face citarea, se stabilește astfel încât să nu treacă mai mult de 10 zile de la primirea cererii de suspendare.

(5) Completul se pronunță, în cel mult 48 de ore de la judecată, printr-o încheiere motivată, care este definitivă.

(6) La judecata cererii de suspendare părțile trebuie să fie reprezentate de avocat sau, când este cazul, de consilierul juridic.

(7) Pentru motive temeinice, instanța de recurs poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. (3)-(5) și (6) aplicându-se în mod corespunzător.

Articolul 485 — *Termenul de recurs*

- (1) Termenul de recurs este de 30 de zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Dispozițiile art. 468 alin. (2)-(4), precum și cele ale art. 469 se aplică în mod corespunzător.
- (2) Dacă intimatul nu a invocat prin întâmpinare sau din dosar nu reiese că recursul a fost depus peste termen, el se va socoti în termen.

Articolul 486 — *Cererea de recurs*

- (1) Cererea de recurs va cuprinde următoarele mențiuni:
- a) numele și prenumele, domiciliul sau reședința părții în favoarea căreia se exercită recursul, numele, prenumele și domiciliul profesional al avocatului care formulează cererea ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și numele și prenumele consilierului juridic care întocmește cererea. Prezentele dispoziții se aplică și în cazul în care recurentul locuiește în străinătate;
 - b) numele și prenumele, domiciliul sau reședința ori, după caz, denumirea și sediul intimatului;
 - c) indicarea hotărârii care se atacă;
 - d) motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;
 - e) semnătura părții sau a mandatarului părții în cazul prevăzut la art. 13 alin. (2), a avocatului sau, după caz, a consilierului juridic.
- (2) La cererea de recurs se vor atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii, precum și împuternicirea avocațială sau, după caz, delegația consilierului juridic.

(3) Mențiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c)-e), precum și cerințele menționate la alin. (2) sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. Dispozițiile art. 82 alin. (1), art. 83 alin. (3) și ale art. 87 alin. (2) rămân aplicabile.

Articolul 487 — *Motivarea recursului*

(1) Recursul se va motiva prin însăși cererea de recurs, în afară de cazurile prevăzute la art. 470 alin. (5), aplicabile și în recurs.

(2) În cazurile în care Ministerul Public a participat în proces, se va depune o copie de pe motivele de casare pentru procuror.

Articolul 488 — *Motivele de casare*

(1) Casarea unor hotărâri se poate cere numai pentru următoarele motive de nelegalitate:

1. când instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale;
2. dacă hotărârea a fost pronunțată de alt judecător decât cel care a luat parte la dezbaterile pe fond a procesului sau de un alt complet de judecată decât cel stabilit aleatoriu pentru soluționarea cauzei ori a cărui compunere a fost schimbată, cu încălcarea legii;
3. când hotărârea a fost dată cu încălcarea competenței de ordine publică a altei instanțe, invocată în condițiile legii;
4. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;
5. când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat regulile de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității;
6. când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază sau când cuprinde motive contradictorii ori numai motive străine de natura cauzei;
7. când s-a încălcat autoritatea de lucru judecat;

8. când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material.

(2) Motivele prevăzute la alin. (1) nu pot fi primite decât dacă ele nu au putut fi invocate pe calea apelului sau în cursul judecării apelului ori, deși au fost invocate în termen, au fost respinse sau instanța a omis să se pronunțe asupra lor.

Articolul 489 — *Sanctiunea nemotivării recursului*

(1) Recursul este nul dacă nu a fost motivat în termenul legal, cu excepția cazului prevăzut la alin. (3).

(2) Aceeași sancțiune intervine în cazul în care motivele invocate nu se încadrează în motivele de casare prevăzute la art. 488.

(3) Dacă legea nu dispune altfel, motivele de casare care sunt de ordine publică pot fi ridicate din oficiu de către instanță, chiar după împlinirea termenului de motivare a recursului, fie în procedura de filtrare, fie în ședință publică.

Articolul 490 — *Depunerea recursului*

- (1) Recursul și, dacă este cazul, motivele de casare se depun la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității, în condițiile prevăzute la art. 83 alin. (3) și art. 84.
- (2) Dispozițiile art. 471 se aplică în mod corespunzător. Termenul prevăzut la art. 471 alin. (5) se dublează în cazul recursului. Întâmpinarea trebuie redactată și semnată de avocatul sau consilierul juridic al intimatului, iar răspunsul la întâmpinare de avocatul sau consilierul juridic al recurentului. Prin aceste acte de procedură se va menționa dacă recurentul, respectiv intimatul este de acord ca recursul, atunci când este admisibil în principiu, să fie soluționat de către completul de filtru prevăzut la art. 493.

Articolul 491 — *Recursul incident și recursul provocat*

- (1) Recursul incident și recursul provocat se pot exercita, în cazurile prevăzute la art. 472 și 473, care se aplică în mod corespunzător. Dispozițiile art. 488 rămân aplicabile.
- (2) Prevederile art. 474 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 492 — *Probe noi în recurs*

- (1) În instanța de recurs nu se pot produce noi probe, cu excepția înscrisurilor noi, care pot fi depuse, sub sancțiunea decăderii, odată cu cererea de recurs, respectiv odată cu întâmpinarea.
- (2) În cazul în care recursul urmează să fie soluționat în ședință publică, pot fi depuse și alte înscrisuri noi până la primul termen de judecată.

Articolul 493 — *Procedura de filtrare a recursurilor*

- (1) Când recursul este de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele instanței sau președintele de secție ori, după caz, persoana

desemnată de aceștia, primind dosarul de la instanța a cărei hotărâre se atacă, va lua, prin rezoluție, măsuri pentru stabilirea aleatorie a unui complet format din 3 judecători, care va decide asupra admisibilității în principiu a recursului. Dispozițiile art. 475 alin. (3) sunt aplicabile.

(2) Pe baza recursului, întâmpinării, a răspunsului la întâmpinare și a înscrisurilor noi, președintele completului va întocmi un raport asupra admisibilității în principiu a recursului sau va desemna un alt membru al completului ori magistratul-asistent în acest scop. Raportul trebuie întocmit în cel mult 30 de zile de la repartizarea dosarului. Raportorul nu devine incompatibil.

(3) Raportul va verifica dacă recursul îndeplinește cerințele de formă prevăzute sub sancțiunea nulității, dacă motivele invocate se încadrează în cele prevăzute la art. 488, dacă există motive de ordine publică ce pot fi invocate în condițiile art. 489 alin. (3) ori dacă este vădit nefondat. De asemenea, va arăta, dacă este cazul, jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și poziția doctrinei în problemele de drept vizând dezlegarea dată prin hotărârea atacată.

(4) După analiza raportului în completul de filtru, acesta se comunică de îndată părților, care pot formula în scris un punct de vedere asupra raportului, în termen de 10 zile de la comunicare. În lipsa dovezii de comunicare a raportului și înainte de expirarea unui termen de 30 de zile de la comunicare, completul nu va putea trece la examinarea recursului, potrivit alin. (5) și (6).

(5) În cazul în care completul este în unanimitate de acord că recursul nu îndeplinește cerințele de formă, că motivele de casare invocate și dezvoltarea lor nu se încadrează în cele prevăzute la art. 488 sau că recursul este vădit nefondat, anulează sau, după caz, respinge recursul printr-o decizie motivată, pronunțată, fără citarea părților, care nu este supusă niciunei căi de atac. Decizia se comunică părților.

(6) Dacă raportul apreciază că recursul este admisibil și toți membrii sunt de acord, iar problema de drept care se pune în recurs nu este controversată sau face obiectul unei jurisprudențe constante a Înaltei Curți de Casare și Justiție, completul se poate pronunța asupra fondului recursului, fără citarea părților, printr-o decizie definitivă, care se comunică părților. În soluționarea recursului instanța va ține seama de punctele de vedere ale părților formulate potrivit alin. (4).

(7) În cazul în care recursul nu poate fi soluționat potrivit alin. (5) sau (6), completul va pronunța, fără citarea părților, o încheiere de admitere în principiu a recursului și va fixa termenul de judecată pe fond a recursului, cu citarea părților.

Articolul 494 — *Reguli privind judecata*

Dispozițiile de procedură privind judecata în primă instanță și în apel se aplică și în instanța de recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezenta secțiune.

Articolul 495 — *Ordinea cuvântului în ședință*

(1) Președintele va da mai întâi cuvântul recurentului, iar apoi intimatului.

(2) Procurorul vorbește cel din urmă, în afară de cazul când este recurent. Dacă procurorul a pornit acțiunea civilă în care s-a pronunțat hotărârea atacată cu recurs, procurorului i se va da cuvântul după recurent.

Articolul 496 — *Soluțiile pe care le poate pronunța instanța de recurs*

- (1) În cazul în care recursul a fost declarat admisibil în principiu, instanța, verificând toate motivele invocate și judecând recursul, îl poate admite, îl poate respinge sau anula ori poate constata perimarea lui.
- (2) În caz de admitere a recursului, hotărârea atacată poate fi casată, în tot sau în parte.

Articolul 497 — *Soluțiile pe care le poate pronunța Înalta Curte de Casație și Justiție*

Înalta Curte de Casație și Justiție, în caz de casare, trimite cauza spre o nouă judecată instanței de apel care a pronunțat hotărârea casată ori, atunci când este cazul și sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480 alin. (3), primei instanțe, a cărei hotărâre este, de asemenea, casată. Atunci când interesele bunei administrări a justiției o cer, cauza va putea fi trimisă oricărei alte instanțe de același grad, cu excepția cazului casării pentru lipsă de competență, când cauza va fi trimisă instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent potrivit legii. În cazul în care casarea s-a făcut pentru că instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești sau când s-a încălcat autoritatea de lucru judecat, cererea se respinge ca inadmisibilă.

Articolul 498 — *Soluțiile pe care le pot pronunța alte instanțe de recurs*

- (1) În cazul în care competența de soluționare a recursului aparține tribunalului sau curții de apel și s-a casat hotărârea atacată, rejudecarea procesului în fond se va face de către instanța de recurs, fie la termenul la care a avut loc admiterea recursului, situație în care se pronunță o singură decizie, fie la un alt termen stabilit în acest scop.
- (2) Instanțele prevăzute la alin. (1) vor casa cu trimitere, o singură dată în cursul procesului, în cazul în care instanța a cărei hotărâre este atacată cu

recurs a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului sau judecata s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată, atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterea fondului. În vederea rejudicării, cauza se trimite la instanța care a pronunțat hotărârea casată ori la altă instanță de același grad cu aceasta, din aceeași circumscripție. Dispozițiile art. 497 se aplică în mod corespunzător, în caz de necompetență, de depășire a atribuțiilor puterii judecătorești și de încălcare a autorității de lucru judecat.

Articolul 499 — *Motivarea hotărârii*

Prin derogare de la prevederile art. 425 alin. (1) lit. b), hotărârea instanței de recurs va cuprinde în considerente numai motivele de casare invocate și analiza acestora, arătându-se de ce s-au admis ori, după caz, s-au respins. În cazul în care recursul se respinge fără a fi cercetat în fond ori se anulează sau se constată perimarea lui, hotărârea de recurs va cuprinde numai motivarea soluției fără a se evoca și analiza motivelor de casare.

Articolul 500 — *Efectele casării*

- (1) Hotărârea casată nu are nicio putere.
- (2) Actele de executare sau de asigurare făcute în temeiul unei asemenea hotărâri sunt desființate de drept, dacă instanța de recurs nu dispune altfel. Instanța va constata aceasta, din oficiu, prin dispozitivul hotărârii de casare.

Articolul 501 — *Judecata în fond după casare*

- (1) În caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate sunt obligatorii pentru instanța care judecă fondul.
- (2) Când hotărârea a fost casată pentru încălcarea regulilor de procedură, judecata va reîncepe de la actul anulat.
- (3) După casare, instanța de fond va judeca din nou, în limitele casării și ținând seama de toate motivele invocate înaintea instanței a cărei hotărâre a fost casată.

(4) În cazul rejudecării după casare, cu reținere sau cu trimitere, sunt admisibile orice probe prevăzute de lege.

Articolul 502 — *Neînvrăutățirea situației în propria cale de atac*

La judecarea recursului, precum și la rejudecarea procesului după casarea hotărârii de către instanța de recurs, dispozițiile art. 481 sunt aplicabile în mod corespunzător.